

Ons nummer: O25.001417

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Fusie basisschool de Barte in Hemelum
Commissie	Boarger en Mienskip
Collegebesluit d.d.	1 juli 2025
Portefeuillehouder	Petra van den Akker
Team	Beleid Sociaal Domein
Adviseur	Timo Reinink

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

- Een positief advies te geven over de adviesaanvraag van schoolbestuur Nije Gaast over de fusie van basisschool De Barte met basisschool De Toekomst;
- Het schoolbestuur door middel van een brief te informeren over haar besluit onder a;
- De gemeenteraad actief te informeren over dit besluit.

Toelichting/achtergrond

De schoolbesturen Nije Gaast en de Bisschop Möller Stichting hebben het voornemen twee basisscholen te fuseren, namelijk de christelijke basisschool De Barte in Hemelum (gemeente Súdwest-Fryslân) en de katholieke basisschool De Toekomst in Bakhuizen (gemeente De Fryske Marren).

Het aantal leerlingen van basisschool De Barte zal in schooljaar 2025-2026 onder de 23 liggen. Als het aantal leerlingen gedurende die drie jaar niet weer boven de ondergrens komt, vervalt de rijksbekostiging en moet de school sluiten. Schoolbestuur Nije Gaast heeft daarom besloten basisschool De Barte nu al op te heffen, omdat volgens haar goed onderwijs niet meer kan worden gewaarborgd. De fusie waarborgt dit volgens het schoolbestuur wel.

Het voordeel van een fusie is dat beide schoolbesturen fusiemiddelen van het rijk ontvangen. De meeste ouders van basisschool De Barte geven aan dat ze hun kind(eren) naar De Toekomst willen laten gaan. Basisschool De Toekomst staat op minder dan twee kilometer afstand van basisschool De Barte. De andere kinderen zullen veelal naar de openbare school in Warns, De Meiboom gaan.

De ingangsdatum van de fusie is 1 augustus 2025. De schoolbesturen hebben een fusie-effectrapportage (FER) opgesteld. Dit is een wettelijke verplichting. Het college moet een advies uitbrengen over de wenselijkheid van de fusie.

Omdat er geen openbare school is betrokken, kan het college de fusieaanvraag afhandelen en de gemeenteraad hierover informeren.

Het collegebesluit is nodig, omdat het schoolbestuur haar school opheft en fuseert met een andere school. Met dit besluit beoogt het college dat er voldoende kwalitatief goed onderwijs in de omgeving van de huidige basisscholen blijft, en dat de sociale cohesie hierdoor behouden blijft. De garantie van kwaliteitsonderwijs is een belangrijk duurzaam ontwikkelingsdoel. (SDG/Global goal 4).

Het college heeft de volgende argumenten voor haar besluit:

a.1 *Het college heeft een adviserende rol bij deze fusieaanvraag*

Schoolbesturen van bijzondere scholen (zoals christelijk en katholiek onderwijs) beslissen autonoom over fusies. Het college geeft alleen een zienswijze. De uiteindelijke beslissing ligt bij het Ministerie van OCW.

Het college kan positief adviseren op de fusieaanvraag. Er is namelijk in beperkte mate sprake van verminderde keuzevrijheid voor de ouders vanwege de fusie. Daar komt bij dat de basisschool De Barte hoe dan ook wordt opgeheven vanwege het gedaalde leerlingenaantal. Zonder deze fusie zou de uitkomst gelijk zijn. Ook dan wordt basisschool De Barte opgeheven en zullen de meeste

kinderen naar basisschool De Toekomst gaan. Alleen dan zonder de fusiemiddelen, die van belang zijn om de fusie te waarborgen.

a.2 De gevolgen voor de spreiding en bereikbaarheid van scholen zijn beperkt

Er zijn voldoende christelijke basisscholen en scholen van andere gezindten in de omgeving. Deze zijn evenwichtig verspreid. Bijvoorbeeld de scholen in: Koudum, Warns en Stavoren. De gemeente hanteert als argument hierbij de wettelijke afstandsnorm van 10 km. “over de weg”, die geldt voor openbare basisscholen.

a.3 De fusie heeft geen gevolgen voor het gemeentelijke huisvestingsbeleid

Basisschool De Barte is namelijk niet opgenomen in het integraal huisvestingsplan onderwijs.

*c.1 Het college wil de gemeenteraad **actief informeren** over haar advies over de fusie van bijzondere basisscholen.*

Dit raakt aan de gemeentelijke onderwijstaak en de raad moet daarop toezicht kunnen houden.

De rol van het college bij een fusie van twee bijzondere basisscholen (dat wil zeggen: niet-openbare scholen, vaak gebaseerd op een religieuze of levensbeschouwelijke grondslag) is beperkt. De verantwoordelijkheid voor het onderwijsbeleid ligt in belangrijke mate bij het schoolbestuur en de Rijksoverheid.

De gemeente, in dit geval het college, heeft een formele rol bij de volgende onderwerpen: het advies over de fusieaanvraag, huisvestingsaspecten, toezicht op spreiding en bereikbaarheid van scholen en bij het bewaken van het algemeen belang op lokaal niveau.

Er zijn geen noemenswaardige risico's. De risico's die in de toekomst zouden kunnen ontstaan, zijn volgens de schoolbesturen gewaarborgd door goede samenwerking en de verdeling van de samenvoegingsfaciliteiten (fusiemiddelen). Dit zijn rijksmiddelen die zullen worden ingezet om eventuele knelpunten ten gevolge van de fusie op te kunnen lossen.

Financiën:

Dit advies heeft geen directe financiële consequenties voor de gemeente.

Participatie:

De beide betrokken schoolbesturen hebben de ouders van de kinderen betrokken bij het fusieproces. De gemeente is hierin geen partij. Er zijn geen signalen geweest dat de gemeente eventueel een bemiddelende rol zou moeten spelen, omdat ouders bezorgd zouden zijn over de sluiting van “hun” basisschool.

Planning en vervolgproces:

Tegelijk met de fusie zal basisschool De Barte sluiten per 1 augustus 2025. Dit zal ertoe leiden dat de school buiten gebruik zal worden gesteld en dat de onderwijsbestemming mogelijk van het pand afgaat. Dit proces wordt afgewikkeld in september/ oktober 2025.

Bijlage(n)

1. Fusie-effectrapportage basisschool De Barte;
2. Adviesaanvraag aan de colleges van De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân;
3. Brief van het college aan Nije Gaast over adviesaanvraag fusie basisscholen De Barte en De Toekomst.